

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2000. december 17.
(vasárnap)

Cseri Kálmán

7. MEGBOCSÁTÁS

Lekció: Mt 18,21-35

Alapige: Mt 6,12

...és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek...

Imádkozzunk!

Atyánk, dicsőítünk téged azért, mert elengedted a mi tartozásunkat. El sem tudjuk képzelni, mi lenne velünk, ha fizetnünk kellene. Sok mindent nem adunk meg neked, ami pedig egyedül téged illet meg.

Bocsásd meg, hogy nem adjuk meg a neked kijáró tiszteletet. Bocsásd meg, hogy az imádatra kapott időt sokszor másra használjuk. Bocsásd meg, hogy meglopjuk a te dicsőségedet és egyáltalán nem igaz az az életünkben, amit fennen hangoztatunk olykor, hogy: egyedül a tied minden dicsőség.

Bocsásd meg, hogy tartozunk a hálával, és bocsásd meg, hogy oly sokszor szemrehányást teszünk neked: zúgolódunk, elégedetlenkedünk, és aggodalmaskodásunkkal mutatjuk, hogy nem bízunk benned. Isten, légy irgalmas nekünk, bűnösöknek!

Köszönjük, hogy Jézus érdeméért megbocsátottál. Bocsásd meg, hogy sokszor nem merjük ezt komolyan venni. Kérünk, ragyogtasd fel előttünk most a te kimondhatatlan nagy kegyelmedet, és mutass be minket önmagunknak, hogy lássuk annak magunkat, akik vagyunk. Ajándékozz meg minket igazi bűnlátással, és ajándékozz meg azzal a bizalommal, hogy elég nekünk a te kegyelmed.

Beszélj velünk most egészen személyesen a mi tartozásunkról és azokról, akik nekünk adósaink. A te Szentlelked tegyen képesekké minket arra, hogy lépjünk. Add a szívünkbe azt az irgalmat, amivel te könnyörtél rajtunk.

Köszönjük, hogy még itt lehetünk, és még mindig beszélsz velünk. Segíts, hogy nyitott szívvel és engedelmességre készen hallgassunk, hogy a hallott ige ne vádoljon, hanem feloldozzon, megszabadítson, megtisztítson, új erőt adjon az örvendező engedelmes-ségre.

Ámen.

7. MEGBOCSÁTÁS

Igehirdetés

Az elmúlt héten azt figyeltem meg, hogy miközben a Mi Atyánk-ot mondom, sok minden eszembe jut abból, ami az elmúlt vasárnapokon itt elhangzott. Egészen odáig, hogy a mi mindennapi kenyerünket add meg nekünk naponként, új tartalommal telítődött ez az imádság. Ebből arra következtettem, hogy talán nem hiábavaló, hogy részletesen is foglalkozunk ezzel a Jézustól kapott szép imádsággal, és talán mélyebben, gazdagabban és konkrétabban tudjuk majd imádkozni.

Folytassuk most ennek a mondatnak a tanulmányozásával, amivel Jézus is folytatja. Három üzenetet szeretnék ebből kiemelni. Az első, hogy Jézus összekapcsolja a mindennapi bocsánatért való könyörgést a mindennapi kenyérért való könyörgéssel. Egészen mostanig nem volt és a Mi Atyánkban. Szépen egymás után, vesszőkkel, pontosvesszőkkel elválasztva sorolta Jézus a kéréseket. Itt azonban hangsúlyos és kötőszó következik. „Mindennapi kenyerünket add meg nekünk naponként, és bocsásd meg vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek.”

Így is mondhatnánk: a mi mindennapi kenyerünket add nekünk naponként, és a mi mindennapi vétkeinket bocsásd meg nekünk naponként. Azt hangsúlyozza ezzel a mi Urunk, hogy milyen nélkülözhetetlen a mindennapi kenyér, ugyanolyan nélkülözhetetlen a mindennapi bocsánat. Ahogyan elpusztul az, aki egy ideig nem táplálkozhat testileg, ugyanúgy elpusztul a lélek, kivész a jó lelkiület onnan, ahol ismeretlenné válik a mindennapi bocsánatkérés és bocsánatadás. Ha egy házasságban, családban, munkatársi közösségben megszűnik az, hogy emberek készek bocsánatot kérni, és képtelenek bocsánatot adni, ott tönkremegy a közösség, ott a bomlásnak a jelei mutatkoznak, és szétesik az ilyen közösség.

Jézus tehát azt hangsúlyozza ezzel a kötőszóval, hogy a bűnbocsánat éppen úgy

létfeltétel, életszükséglet, mint a mindennapi kenyér. Isten úgy teremtett minket, hogy két lábon járva vagyunk egyensúlyban és tudunk kiegyenesedni. E tekintetben az egyik lábunk a mindennapi kenyér, ami ha nincs, akkor összecsucslunk, a másik lábunk pedig a mindennapi bocsánat. Erre is érvényes az, hogy hiába az embernek, ha az egész világot megnyeri is, de a lelkében kárt vall. Hiába van meg a kenyér egy családban, hiába van egyre több kenyér, ha nincs bocsánatkérés és bocsánatadás. Nem szívesen mennek oda haza az emberek, szétzüllik az a család és az a közösség.

Mert minden bűn elválaszt minket, sőt szembeállít bennünket Istennel és egymással. Figyeljük meg, hogy minden őszinte megbocsátás újra összeköt és eggyé tesz. A szívünk mélyén mindig arra vágyunk, hogy egyek lehessünk azokkal, akikkel egynek lehetne és kellene lennünk. Mindnyájan, a legkeményebb szívűnek tűnő ember is szenved amiatt, hogy elválasztja valami azoktól, akikkel pedig szeretne egy lenni. Ennek az egységnek az ára azonban a bocsánatkérés és az őszinte megbocsátás.

Szomorú azonban, hogy mégis olyan nehezen fizetjük meg ezt az árat. Pedig lehetne mondani: ez igazán semmibe nem kerül, hogy annyit mondasz: ne haragudj, nem így akartam, tudom, ez fáj, nem szeretném máskor ismételni. A másik meg a szívéből megbocsát, és azt mondja: megértem, rosszul esett, de nem fogom a szemedre vetni, kezdünk újat. Ennyit kellene őszintén mondani és megélni. Ehelyett mégis a legtöbb ember tele van állandó vádaskodással. Vádolja a házastársát, a szüleit, a gyermekeit, a mindenkori rendszert, az országot és az egyház vezetőit, a papokat, az időjárást, a körülményeket, minden és mindenki hibás. Így próbál önmaga előtt is mentegetőzni, és lehetőleg felmenteni magát. Miközben másokat vádol, megtelik az önigazultság göggyével, an-

nál inkább vádol, annál inkább mentegetőzik, és ebből az ördögi körből saját erőből nincs kilépés.

Ahhoz, hogy valaki őszintén elmondhassa a Mi Atyánk-nak ezt a sorsdöntő mondatát, először is őszintén el kell ítélnie saját bűneit. Sokszor kell beszélgetnem bajba került házasafelekkel. Mindig úgy kezdődik, hogy egymás hibáit elsorolják. A gyógyulás mindig azzal kezdődik, amikor legalább az egyikük megkockáztatja azt, hogy mindenféle mentegetőzés nélkül a saját bűneit kezdi sorolni. Ez az akció gyakran azzal folytatódik, hogy a másik is elkezd saját bűneit sorolni. Ahol néven nevezik a bűnt, ott léphet működésbe a bűnbocsánat, ott történnek a csodák.

Jézus erre bátorít itt minket. Ezért akarja, hogy az övéit, Isten gyermekeit jellemezze, hogy naponta oda tudunk őszintén borulni a mi Atyánk elé — akit így szólítottunk meg az imádság elején —, és elkérjük tőle az aznapra szükséges bűnbocsánatot. Nem úgy általában a bűneinkre, hanem néven nevezve. Konkrétan meg tudjuk mondani, hogy mire kérünk ma bocsánatot. Abból a nagy tőkéből, amit Ő gyermekei számára elkészített, mi az a kicsi rész, amire éppen most van szükségünk. Amit tettünk, amit elmulasztottunk, amit mondtunk, ahogy mondtuk, amit gondoltunk. Növekedést eredményez ez egy ember hívő életében, ha minden este odaáll a mennyei Atya elé, és elkéri az aznapra szükséges bűnbocsánatot. Ez néhány perc alatt megtörténhet. Itt nem az idő mennyisége, hanem a lelkiület minősége az, ami elsegít minket az Isten gyermekeinek a boldogságára. Odaállni naponta az Atya elé, és odaállni naponta a másik mellé, akit megbántottunk.

Nem véletlenül mondja azt Isten igéje, hogy ne menjen le a nap a ti haragotokon. Ez a mondat így kezdődik: Ám haragudjatok. — Jobb lenne, ha nem haragudnátok, de ez velejár. Naponta összeütközünk, különösen, ha így fokozzuk a tempót, mint ahogy

a mi korunkban, meg így ünnep előtti időszakban különösen is. Óhatatlanul nekimegyünk egymásnak. Nem akartuk, de muszáj továbbmenni. Nem értünk rá ott mindjárt azt megtárgyalni. Ki ér rá örökké bocsánatot kérni, meg megbocsátgatni? Hát én már csak ilyen vagyok, vedd tudomásul! Napközben ez előfordulhat, — de este legyen öt perc, és nem megy le a nap a haragunkon. Nem akarok együtt aludni azokkal a bűneimmel, amiket elkövettem azok ellen, akiket pedig szeretek, vagy legalábbis szeretnék szeretni, de ma sem sikerült úgy, mint ahogy jó lett volna. Legalább ennyit mondjak el: más-képp szerettem volna, nem sikerült. Ne haragudj. Adjunk esélyt egymásnak, hogy holnap jobban folytassuk, és bocsássunk meg szívből egymásnak.

Oda tudunk-e állni így egymás mellé, és készek vagyunk-e mi megbocsátani, ha ellenünk vétettek, és ha nem kér valaki bocsánatot, akkor is úgy fekszünk le, hogy a szívünkben neki feltétel nélkül megbocsátottunk? Nem könnyű ám ez! Majd látni fogjuk — a mondat második felénél —, hogy egyebek között azért is mondja a mi Urunk, hogy amiképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek, hogy tanuljuk meg, lásuk meg, milyen nehéz lehetett az Atyának megbocsátania nekünk azt a temérdek bűnt, és milyen nehéz szívünkben megbocsátani másoknak, akik valóban vétkeztek ellenünk, és még csak bocsánatot sem kérnek. Mi nem várunk arra, mert telik, hogy megbocsássunk, mert olyan sokat kaptunk mi is a mi Atyánktól.

Sokszor látom, hogy az egész hitéletét megmérgezi valakinek az, ha rejteget magában haragot. Minden ilyen dédelgetett sérelem, minden elfojtott bosszúvágy, minden magunkban ápolt keserűség olyan, mint egy gennyes góc, ami lehet, hogy a szervezetenk egész tömegéhez képest kicsi, az is lehet, hogy már betokozódott, egyszer mégiscsak valami baj történik, és ahogy mon-

7. MEGBOCSÁTÁS

dani szoktuk, a szívünkre megy, meg az ízleteinkre, és keresgélhetik az orvosok, mi lehet az igazi oka a panaszainknak. Valahol valami tisztátalanság összegyűlt bennünk, nem szabadultunk meg tőle, és valahol egész másutt baj lesz. Sokszor magunk sem tudjuk, miért. Életveszélyes keserűséget, haragot, bosszúvágyat magunkban tartogatni.

A Zsidókhöz írt levélben többször is olvassuk ezt a figyelmeztetést: vigyázzatok, hogy a keserűségnek bármely gyökere felnövekedvén minket az igaz hittől elszakítson! A keserűség még arra is képes. Ezért olyan fontos kérés ez, ahogy a mindennapi kenyeret és mindazt, ahogy a múlt vasárnap láttuk, ami ez alá tartozik, kérjük a mi Atyánktól újra és újra, úgy a mindennapi bocsánatot is tanuljuk meg kérni tőle meg egymástól, és megbocsátani egymásnak.

A második üzenete ennek az igének az, hogy olyan Atyánk van, akihez jöhetünk, akitől ezt is kérhetjük. Olyan Atyánk van, akire ezt mondja a Szentírás: Ő bővölködik a kegyelemben és gazdag a megbocsátásban. Ahogy el van készítve nála a mindennapra szükséges kenyerünk, ugyanúgy készen van nála a mindennapra szükséges bocsánatadagunk is — ha szabad így mondani. De csak az kapja meg, aki kéri, aki elfogadja, aki örül annak, aki tudja, hogy rászorul épp úgy, mint a kenyérre, aki hálás érte és örül neki, s aki továbbadja, és ő is tud megbocsátani úgy, mint ahogy ő bocsánatot nyert.

Különös szavak szerepelnek Jézusnak ebben a mondatában, és ezt a mondatot nyugodtan fordíthatnánk így is, semmit nem változtatunk meg, csak az itt levő szavak másik jelentését mondjuk: engedd el a mi tartozásunkat, miképpen mi is elengedjük azoknak a tartozását, akik adósaink. Így talán egy kicsit szemléletesebb, és egy kicsit közelebb jön hozzánk.

A Biblia arról beszél, hogy adósaivá lettünk Istennek, tartozunk neki. Nem adjuk

meg Istennek az egyedül neki kijáró tiszteletet. Nem adjuk meg Istennek azt a dicsőséget, ami csak Őt illeti meg. Egyáltalán nem igaz az, amit pedig büszkén hangoztatunk mi reformátusok: egyedül Istené a dicsőség! Figyeljük meg, hogyan számolunk be egy-egy eredményes vállalkozásunkról. Először az derül ki: nem vagyok én akárki. Ezt elég jól megoldottam. És természetesen a jó Isten is segített. — Mi az, hogy is?! Vagy egyedül az Ő érdeme az, ha bármi sikerül nekünk ezen a földön, vagy már megloptuk az Ő dicsőségét. Nem adjuk meg neki az imádatot. Mással töltjük sokszor az imádatra kapott időt is. Annyira eladósodtunk, hogy fizetéképtelenné váltunk. Nem tudunk még csak törleszteni sem.

Itt hangzik el az evangélium, az örömhír, ami a Bibliának a központi mondanivalója: Nem kell fizetnünk. Miért? Mert valaki kifizette helyettünk. Ez volt Jézus. Ez a karácsonynak, a nagypénteknek, a húsvétnek az értelme, a tartalma, a célja. Mindannak, amit Jézus tett, ez volt a célja, hogy abban a reménytelen helyzetben, amibe kerültünk a felhalmozódott adósságunk miatt, ne kelljen elpusztulnunk, hanem valaki kiegyenlítette a számlánkat. Isten eltépte az adóslevelünket. Ezt pontosan így olvassuk a Bibliában: „Titeket is, akik halottak voltatok vétkeitekben és bűnös valótok körülméletlenségében, vele együtt életre keltett, megbocsátva nekünk minden vétkünket. Eltörölte a követelésével minket terhelő adóslevelet, amely minket vádolt, eltávolította azt az útból, odaszegezve a keresztfára.” (Kol 2,13-14)

Érvényes adóslevél volt ellenünk, elképesztő adóssággal, lehetetlen, hogy törleszünk. Egyszer fogta és átszúrta, mostantól kezdve nem tartozunk, valaki kifizette.

Volt egy idős főnököm, aki így érvénytelenítette a pénzügyi okmányokat, ha azokra már nem volt szükség, vagy ha téves volt, hogy a közepén átszúrta. Ez a kép je-

lent meg előttem. Volt, amikor el is dobta, volt, amikor úgy volt vele, hogy nem baj, ha ez megmarad, még szükség lehet rá, de nem érvényes. Ami át volt szúrva, az érvénytelen.

Itt ezt olvassuk. Jézus elkérte az Atyától a mi adóslevelünket, odaszögezte a keresztre, és érvénytelen, mert kifizette. Ezért jöhetünk a mi Atyánkhoz és kérhetjük tőle a mindennapra szükséges bocsánatot. Aki azt hiszi, hogy Jézus kereszthalála az ő Istennel szembeni minden tartozását is kiegyenlítette, azt az embert nevezi a Biblia hívőnek. Sokan mondják: hívő vagyok. Néha megkérdezem: ez mit jelent? Azt, hogy nem tagadom Istent, azt, hogy hiszem: van egy végső ok. *A Biblia azt nevezi hitnek, ha valaki komolyan veszi, hogy amikor Jézus a kereszten haldokolva kimondta: elvégeztetett, akkor az én bűnadósságomat az utolsó részletéig kifizette, és Isten a maga részéről ezt érvényesnek tekinti.* Ha ezt én is érvényesnek tekintem, és jelentkezem az eltépett adóslevélért, azt megköszönöm — attól kezdve hiszek. Ez az üdvözítő hit. Ami ennél kevesebb, az nem üdvözít. Ez viszont olyan bizonyossá teszi az embert abban, hogy „az írás széjjeltépve, szabad vagyok”, hogy erről másoknak is örömmel tud beszélni. Így mondja a Szentírás is: „Szívvel hiszünk az igazságra, szájjal teszünk vallást az üdvösségre.” Vagyis, ha megköszönöm hálásan, és hiszem, hogy megkaptam a bocsánatot, és másoknak is el tudom újságotolni, hogy Isten bűnbocsátó Atya és nekem is megbocsátott mindent, akkor lesz bizonyosságom arról, hogy üdvösséget kaptam. Sok tétova bizonytalanságból ez segítene ki minket. Komolyan venni és megköszönni, ezt mások előtt sem szégyellni, hanem örömmel megvallani.

Felvetődik a kérdés, hogy ha Isten ilyen gazdag a kegyelemben, és nekünk Jézus érdeméért teljes bocsánatot adott, akkor miért kell könyörögnünk, különösen naponta,

hogy vétkeinket bocsásd meg? Azért, mert a Biblia különbséget tesz bűn és vétkek között. Erről többször is beszéltünk már. A bűn állapot, az az állapot, amibe kerültünk Istentől elszakadva, és amibe beleszületünk mindnyájan, amikor világra hoz az édesanyánk. A bűnbe születünk bele, az Isten nélküli állapotba. Innen adott szabadulási lehetőséget Jézus kereszthalála, ez jelenti azt, hogy Isten megbocsátotta a mi bűnünket.

Aki elindul ezen az úton, Isten útján, aki Isten gyermeke lett, az is vétkezik még, mert ehhez a testhez hozzákötöttetett a véték. Nem annyit, meg nem olyan durván, mint hitetlen korában. Nem ez a különbség, hogy az már nem vétkezik, a különbség az, hogy az azonnal érzékeli, hogy vétkezett, és nem akar együtt lenni egy éjszakát sem a bűneivel, hanem azokat rendezni akarja, mielőtt még lemegy a nap. Ezért könyörög naponta: bocsásd meg a vétkeinket.

Egy hasonlattal így mondhatnám, hogy Istennek ezek az újjászületett gyermekei mosakodni szoktak, mégpedig naponta. Az Istent nem ismerő ember megszokja — bocsánatot, ha így mondom — a maga szagát. A bűnnek a bűzét. Együtt él vele, fel sem tűnik neki. Nem is tapasztalta még, hogy másféle, jó illatú élet is van. Bűnt bűnre halmoz, néha a lelkiismerete megszólal, de begyakorolja, hogyan kell elhallgattatni, és különösebb problémát nem okoz neki.

Aki már Isten gyermekévé lett, és a bűnből kiszabadult, annak kellemetlenek a bűnei. Ha csak egy rossz szót mond, vagy udvarias volt ugyan, de a szívében harag, gyűlölet, képmutatás volt, azt észreveszi, fáj neki, és nem akarja konzerválni. Nem akarja betemetni, hanem meg akar szabadulni tőlük. Ezért megy oda mindennap a mennyei Atyához, meg azokhoz — ha lehet —, akik ellen vétett, bocsánatot kérni. A napenkénti lelki tisztálkodásunknak az aktusa ez: bocsásd meg a vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek.

7. MEGBOCSÁTÁS

A harmadik üzenet: mi az összefüggés ennek a kérésnek a két része között: bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek? Egyrészt nyilvánvaló, hogy Jézus azért mondja ezt, hogy lássuk meg, milyen nehéz szívből megbocsátanunk azoknak, akik ellenünk komolyan vétkeztek. Milyen nehéz úgy megbocsátani, hogy nem is kérnek bocsánatot. De még mindig fennáll a kérdés: nincs itt valami ellentmondás? Isten bocsánata a mi bocsánatunk függvénye lenne? Ahogyan megbocsátok, úgy remélhetem majd, hogy Isten esetleg nekem is megbocsát?

Ez végzetes félreértés, és ettől feltétlenül meg kell szabadulnunk. Különösen is belénk plántálhatja ezt a félreértést az, ami a Mi Atyánk után következik. Tudniillik ez az egyetlen kérés, amire Jézus még utána visszatért és ezt mondta az ámen után: „Mert ha az embereknek megbocsátjátok vétkeiket, nektek is megbocsát mennyei Atyátok. Ha pedig nem bocsátotok meg az embereknek, Atyátok sem bocsátja meg a ti vétkeiteket.” Felületesen olvasva valóban az az ember benyomása: ahogyan én megbocsátok, attól függ, hogy Isten megbocsát-e nekem.

Helyesen mondja Kálvin János: ha valamit nem értünk a Szentírásban, vagy úgy érzékeljük, hogy az a hely mintha ellentmondásban lenne sok más bibliai hellyel, akkor azt a mondatot különösen is az egész Szentírás világosságába kell helyoznunk. Mit mond a Biblia erről a kérdésről? Függetlenül Isten bocsánata attól, hogy mi megbocsátunk, vagy nem? A Bibliában sehol nem találunk olyan állítást, hogy Istennek valamilyen cselekedete attól függene, hogy mi mit teszünk vagy nem teszünk. Isten ennek a világnak szuverén ura, aki teljesen szabadon úgy cselekszik, ahogyan azt jónak látja. Mindig, mindenben Ő cselekszik először, amit mi teszünk, az mindig reflexió. Az már csak válasz arra, amit Ő tett.

Szeretni sem tud az ember magától, csak ha az Isten szeretetét befogadta és az árad rajta keresztül. Jót cselekedni sem tudunk magunktól, csak ha az Isten jó cselekedetét, a váltságot hittel megragadtuk, akkor leszünk képesekké arra, hogy az Ő minősítése szerint is jót cselekedjünk. Megbocsátani sem tudunk addig, amíg azt fel nem ismertük és meg nem ragadtuk, hogy Ő megbocsátotta, nekünk minden vétkünket. Itt is az Ő bocsánata jár elől. Ki mondja a Mi Atyánk-ot? A Mi Atyánk-ot Isten gyermeke mondja, aki azzal kezdte: mi Atyánk. Tehát a bocsánatot nyert bűnös. A Mi Atyánk-ot olyan ember imádkozza, aki már tudja, hogy reménytelenül eladósodott, és Isten neki feltétel nélkül megbocsátott. Ennek az örömeivel és bizonyosságával jön oda naponta, és kéri a bocsánatot. Nem attól függ, hogy kap-e bocsánatot, hogy ő megbocsát-e az atyjafiának, mert ő már megkapta a bocsánatot.

Akkor mit jelent ez mégis: bocsásd meg nekünk, amint mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek? Itt arról van szó, amit talán így lehetne szemléltetni: tele van a kezünk adóslevelekkel, mert számon tartjuk az ellenünk elkövetett vétkeket. Néha valóban a hideg szaladgál a hátamon, amikor emberek évtizedekkel azelőtt elszenvedett sérelmeket pontosan fel tudnak eleveníteni. Ki mit mondott róla, mit tett ellene, mit nem kapott meg. Ezt sorolják vég nélkül. Tele van a kezünk érvényes adóslevelekkel, és emiatt nem tudjuk elfogadni az érvénytelenített adóslevelünket Istentől, amit Ő átszögezett Krisztus halálakor, amit kínál nekünk. Megtörtént a bocsánat, és érvénytelenítette az adóslevelünket. Azt kellene elvenni, ezeket meg eldobálni, eltépni. Nem akarok elszámoltatni senkit, nem akarom megbosszulni, el akarom felejteni. Akkor két kézzel megragadhatom azt, amit Ő kínál nekem. De az, hogy Ő kínálja, nem attól függ, hogy megbocsátok-e vagy nem. Ő azt

kínálja a cselekedeteimtől függetlenül, csak nem lehet igazán az enyém, amíg szorongatom a magam sérelmeit. Ezért fontos, — és bizonyos értelemben, ha nem értjük félre, mégis feltétele annak, hogy az Isten elkészített bocsánata az enyém legyen, és gazdag legyek benne, s teljék attól kezdve nekem is megbocsátanom mindenkinek, de ahhoz el kell tépnem a mások elleni adósleveleket, eldobni, és örülni annak, hogy Ő az enyémet eltépte és bocsánatot nyertem.

Ez az öröm hiányzik azokból, akik nem tudnak, vagy nem akarnak szívük szerint megbocsátani. Lelkileg koldus szegények maradnak, amíg azt emlegetik, hogy velük mit tettek, meg tőlük mit vettek el, meg őket mivel bántották meg. Bizonyítja, hogy nem tudtak adni bocsánatot, elengedést, kiengesztelődést. Mindezt őszintén kell tennünk.

Valaki egyszer elmondta, hogy egy ismerőse, aki hívő embernek tartotta magát, sok sérelmet szenvedett az unokaöccsétől. Amikor a lelkésze beszélt vele, akkor azt mondta: jó, én megbocsátok neki, de nem akarom többé látni. Mondta a lelkész: ez azt jelenti, hogy nem bocsátottál meg neki. Azután súlyos beteg lett ez a nagybácsi. Meglátogatta a lelkigondozója és megkérdezte: mit gondolsz, meg fogod te látni az Urat majd odaát? Persze, ő hívő ember! Akkor keményen ezt találta neki mondani: ezzel a haraggal a szívedben nem fogod meglátni az Urat, mert azt mondtad: látni sem akarod azt, akinek állítólag megbocsátottál. Nem beszélt erről többet, de amikor néhány nap múlva ismét meglátogatta a súlyos beteget, ott ült az ágya szélén az unokaöccskös. Értesítette közben, mert maga is rájött: ez így nem megbocsátás. Néhány nap múlva meghalt.

Hányszor mondunk mi is ilyeneket félvállról, hetykén: Jó, megbocsátok, de... és akkor sokféleképpen folytatódhat. Nehéz megbocsátani. Nehéz adósságokat feltétel nélkül elengedni. Erre csak az képes, aki

igazán megragadta az Isten kegyelmét, az eltépett adóslevelet. De erre csak akkor van üres kezünk, ha amiket addig szorongatunk, eldobáljuk.

Erre akar elsegíteni minket a mi Urunk. Ez minden esetben az akaratnak a döntése. Itt nem érzelmösségről van szó. Az érzelmek nehezen gyógyulnak be, s lehet, hogy évek múlva is összeugrik a gyomrom, ha a nevét hallom, vagy találkozom vele, de ez nem változtat semmit azon, ha szívből megbocsátottam. Lehet, hogy eszembe jut, — mert nem úgy van, hogy megparancsolom magamnak: felejtsem el, s elfelejtem. Fogok még emlékezni rá sokáig, de nem választ el többé bennünket. Nem vetem a szemére, nem téma, de nem úgy, hogy takarjuk, besöpörjük a szőnyeg alá, hanem úgy, hogy kitakarítottuk a szobából. Nincs harag, nincs számontartás, megbocsátottam. Ez az akaratnak a kérdése. Isten ezt akarja meg erősíteni.

Karácsony küszöbén vagyunk. Mához egy hétre már összejön a család. Milyen utálatos képmutatások színjátéka szokott zajlani sokszor a karácsonyfa körül is! Egy napos fegyverszünet, ma nem vetjük egymás szemére. Általában azonban ez sem sikerül. Egy napig sem bírjuk ki.

Isten ettől a képmutatástól akar megszabadítani. Lehet őszintén megbocsátani akkor is, ha nagyon fáj, meg még mindig fáj, ha valaki arra gondol: nekem mennyit engedett el az én Atyám. Így jövök hozzá naponta, hogy megint rád szorulok: bocsásd meg a mi vétkeinket. Aki neki ezt ki tudja mondani, az annak is ki tudja, aki ellen vétkezett, és az sokszor úgy is tud megbocsátani, hogy már észre sem veszi, s valóban nem haragszik, nem tartja számon. Legrosszabb esetben egyoldalúan is.

Jézus itt közvetlenül a Mi Atyánk előtt beszél arról, hogy az Isten gyermekeit mi jellemzi. Három dolgot mond: jót tesznek azokkal, akik nekik ártottak, jót mondanak

7. MEGBOCSÁTÁS

azokról, akik őrólok rosszat mondanak, és imádkoznak azokért, akik háborgatják és kergetik őket. (Mt 5,44) Jót tenni, vagy ha nem tudok jót tenni, mert nem mindig vagyok ilyen helyzetben, legalább jót mondani róla, vagy ha ez sem lehetséges, szívből imádkozni érte. Nem azért, hogy az Isten büntesse meg, hanem azért, hogy Isten áld-

ja meg minden lelki jóval. Az igazi megbocsátást ez hitelesíti. Kész vagyok jót tenni vele, jót mondani róla, akkor is, ha akármit mondott rólam, és őszinte szívvel imádkozni érte. Akkor őszintén fogjuk imádkozni ezt is: bocsásd meg a mi vétkeinket, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek.

Imádkozzunk!

Köszönjük, Atyánk, hogy az első lépést itt is te tetted meg. Köszönjük, hogy feltétel nélkül, sőt kérésünk nélkül elkészítetted mindnyájunk számára a teljes bocsánatot. Köszönjük, hogy elég nekünk a te kegyelmed. Taníts meg minket kegyelemből élni. Engedd mélyen átélnünk, hogy koldusok vagyunk, és naponta rászorulunk adományaidra. Köszönjük, hogy bízhatunk benned. Abban is, hogy gazdag vagy a kegyelemben és neked telik, és abban is, hogy kész vagy hetvenszer hétszer is megbocsátani, és jöhetünk akár mindennap is.

Bocsásd meg, hogy kicsinyesen számon tartjuk az ellenünk elkövetett vétkeket. Adj ettől szabadulást. Minket is megterhel ez, Atyánk. Megmérgezi az örömünket, elválaszt azoktól, akikre haragszunk. Segíts szívből megbocsátani.

Segíts úgy készülnünk a karácsonyi úrvacsorára, hogy valóban megbocsátottunk. Tedd egyszerűvé ennek a módját is. Tedd könnyűvé kimondani, ha kell. Add, hogy ne legyen mögötte semmi hetykeség, semmi nagyképűség, semmi nagylelkűsködés. Őrizz meg minket attól, hogy leereszkedően bocsássunk meg. Nincs nekünk hova leereszkednünk, mélyen vagyunk mi, Atyánk. Köszönjük, hogy előtted egészen térdre ereszkedhetünk.

Köszönjük, hogy reád bízhatjuk minden gondunkat. A kenyérgondunkat is, meg a lelki szükségünket is. Elégítsd meg ezeket. Kérjük ezt azoknak is, akiknek a mindennapi kenyér is hiányzik. Légy irgalmas nekik! Használj minket is a szükség enyhítésében.

Könyörgünk azokért, akik ezen a héten álltak meg ravatal mellett. Egyedül te tudsz adni nekik igazi vigasztalást, élő reménységet, benned megtalált békességet. Könyörgünk azért a családjáért, ahonnan az éjjel hívtad haza a fiatal édesapát. Az űrt, ami az életükön támadt, meg ami ott abban a gyülekezetben is támadt, te töltsd ki, kérünk, feltámadott, élő Urunk, Jézus Krisztus.

Köszönjük, hogy úgy imádkozhatunk téged most is, mint akinél vannak a halálnak és a pokolnak kulcsai, mint aki halott voltál, de élsz örökkön örökké. Köszönjük, hogy megígérted a benned hívőknek, hogy élsz te, és mi is élni fogunk. Segíts ezzel a reménységgel túllátni fájdalmainkon, veszteségeinken, gyászunkon.

Kérünk, készíts még csendet nekünk ma és beszélj velünk tovább is ezen a gazdag ígén keresztül. Ami nekünk lehetetlen, azt te tedd könnyűvé. Hadd áldjunk és magasztaljunk téged, akinek az égig ér az irgalmad, és a felhőkig a hűséged.

Ámen.